N°. 286. 1860.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZONDAG 2 EN MAANDAG 3 DECEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

9 Junij 1860, n°. 70. Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Beschikkende op het aan Ons ingediend request van commissarissen en directeur der *'s Gravenhaagsche Maatschappij ter verzekering tegen brand en zeegevaar*, daarbij overleggende het ontwerp eener acte van wijziging der statuten van gemelde naamlooze vennootschap, en zoowel daarop, als op de voorgenomen voortzetting dier vennootschap, voor den tijd van vijf en twintig jaren, Onze bewilliging verzoekende;

Op de voordragt van Onzen Minister van Justitie, van den 7den Junij 1860, n°. 158, 2de afd.;

Gelet op de artt. 36 tot en met 56 van het Wetboek van Koophandel, mitsgaders op het Koninklijk besluit van den 3den Januarij 1836, n°. 78, waarbij de Koninklijke bewilliging tot oprigting der bedoelde vennootschap verleend werd,

Hebben goedgevonden en verstaan:

Onze bewilliging te verleenen tot wijziging der statuten van de *'s Gravenhaagsche Maatschappij ter verzekering tegen brand en zeegevaar*, als ook tot voortzetting van den duur der naamlooze vennootschap voor den tijd van vijf en twintig jaren, te rekenen van af den 3den Januarij 1861, alles op den voet en onder de voorwaarden, bij het ten requeste overgelegd ontwerp der notarieel daarvan te verlijden acte omschreven.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering dezes.

Het Loo, den 9den Junij 1860.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
Godefroi.

[*De bij dit besluit goedgekeurde acte wordt hierachter medegedeeld.*]

Bij Koninklijk besluit van 30 November 1860, n°. 51, is aan den heer jhr. mr. *J. P. J. A.* graaf *van Zuylen van Nyevelt*, Minister van Buitenlandsche Zaken, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van Grootkruis der orde van den Rooden Adelaar van Pruissen, hem door Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins-Regent, namens Zijne Majesteit den Koning van Pruissen, geschonken.

Bij besluit van 29 November 1860, n°. 53, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot burgemeester der gemeente Nieuwendam te herbenoemen *D. Hoogeboom.*

Bij besluit van 29 November 1860, n°. 55, heeft Zijne Majesteit goedgevonden: 1°. aan *J. G. Roosenburg* Junior, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeente Lexmond; en 2°. het besluit van den raad dier gemeente van den 17den November jl., waarbij hij, op zijn verzoek, eervol uit de betrekking van secretaris ontslagen was, met Hoogstdeszelfs goedkeuring te bekrachtigen.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 28sten November 1860, n°. 53, is aan den heer *M. van Berkel*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van lid der commissie van administratie over de gevangenis voor jeugdige vrouwelijke veroordeelden, tevens huis van verbetering en opvoeding voor meisjes te Montfoort, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezen diensten, en zijn voorts tot leden derzelve commissie benoemd de heeren dr. *C. A. Tebbenhoff*, te Montfoort, en *S. J. van Nooten*, burgemeester der gemeente Lopik c. a.

Bij besluit van den 29sten November 1860, n°. 74, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, aan den 1sten luitenant *D. H. J. D. Millioen*, van het 1ste regement infanterie, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag uit de militaire dienst te verleenen.

Met Zijner Majesteits goedkeuring is door den Nederlandschen consul-generaal te Genua tot zijnen vice-consul aldaar benoemd de heer *J. Wijnands.*

MINISTERIE VAN MARINE.

De Minister van Marine brengt ter kennis van de daarbij belang hebbende dat op een nader te bepalen tijdstip, aan het locaal van het Departement van Marine te 's Gravenhage, een vergelijkend Examen zal plaats hebben van jongelingen, die tot Scheepsklerk bij de Nederlandsche Zeemagt wenschen benoemd te worden. Het getal der open plaatsen bepaalt zich tot *tien.*

Ouders of voogden, die verlangen dat hunne zonen of pupillen tot dat Examen worden toegelaten, dienen vóór of uiterlijk op den 8sten December aanstaande een op zegel geschreven verzoekschrift in aan den Minister van Marine, waarin zal moeten zijn vervat de naam, voornaam, het beroep, de woonplaats en geboorteplaats der ouders of voogden.

Bij het verzoekschrift moeten worden overgelegd:

a. de geboorte-acte van den jongeling;

b. eene verklaring dat hij gevaccineerd is of de kinderpokken heeft gehad, af te geven door een bevoegden geneesheer.

Alleen worden zoodanige jongelingen toegelaten, die op den eersten Januarij van dit jaar het 15de levensjaar *reeds* en het 17de nog *niet* zijn ingetreden, en dus die geboren zijn in de jaren 1844 en 1845, en bij het vooraf te ondergaan geneeskundig onderzoek voor de zeedienst zijn goedgekeurd.

De vereischte kundigheden zijn:

grondige kennis der Nederlandsche taal;

goede bekendheid met de Fransche en Engelsche talen, zoodat uit die talen in de Nederlandsche gemakkelijk kan worden vertaald;

goed schrift;

vlug en vaardig rekenen, waarbij volledige kennis der gewone en tientallige breuken, het stelsel van Nederlandsche maten en gewigten en de eigenschappen en toepassing der evenredigheden;

algemeene en vaderlandsche geschiedenis en aardrijkskunde.

Van meer of minder vlug begrip zullen blijken kunnen gegeven worden door het vervaardigen van een opstel of brief over een te geven onderwerp.

's Gravenhage, den 3den November 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

De *Gazzetta di Gaëta*, het officiele dagblad der regering van Koning Frans II, behelst in zijn jongst ontvangen nommer de volgende mededeeling: »Ofschoon de vertegenwoordigers der buitenlandsche mogendheden, welke Z. M. den Koning, onzen souverein, naar Gaëta zijn gevolgd, bestendig verklaard hadden aan hunnen verheven lastbrief in alle gevallen te willen voldoen door standvastig op hunnen post te blijven, heeft Zijne Majesteit, lettende op de onaangenaamheden en gevaren, waaraan zij zich zouden blootstellen door nog langer in de vesting te blijven, hen uitdrukkelijk uitgenoodigd om zich naar Rome te begeven, alwaar zij bij voortduring beschouwd zullen worden als aangesteld bij ons hof."

Tevens een blijk van erkentelijkheid willende geven aan die gezanten, welke hunne gehechtheid aan zijne zaak hadden betoond door tot nog toe bij hem te blijven, heeft Zijne Majesteit, gelijk het genoemde blad mededeelt, aan den pauselijken nuntius en aan de gezanten van Rusland, Pruissen, Oostenrijk en Saksen, alsmede aan den zaakgelastigde van den Groothertog van Toscana, ridderteekenen geschonken.

Verder wordt uit Gaëta gemeld, dat Koning Frans het naar den Kerkelijken Staat geweken gedeelte van zijn leger steeds beschouwde als nog in zijne dienst zijnde, en maatregelen had genomen om op zijne kosten in deszelfs onderhoud te voorzien en de gewone soldij aan hetzelve te doen uitbetalen.

Eindelijk melden de berigten uit Gaëta van 21 November jl. nog, dat de generaal Bosco den 20sten aldaar teruggekomen en door den Koning met het bevel over de infanterie belast was. Men weet dat die veldheer vroeger doorslaande blijken van dapperheid en van getrouwheid aan zijnen vorst heeft gegeven, maar, in de magt van Garibaldi geraakt zijnde, zich moest verbinden om voor twee maanden 's Konings dienst te verlaten en zich buiten 's lands te begeven. Hij heeft dien tijd in Frankrijk doorgebragt en is na het verstrijken van den termijn terstond naar Gaëta teruggekeerd.

— Naar de jongste berigten van de Parijsche *Patrie* waren de Sardiniers voor Gaëta bezig werken voor het beleg uit te voeren, maar zouden zij nog een twintigtal dagen moeten arbeiden alvorens zoo ver gevorderd te zijn, dat zij de vesting van éénen kant konden beschieten. Intusschen werden binnen de vesting alle aanstalten tot krachtdadige verwering gemaakt, terwijl Koning Frans nog 16,000 man goede troepen benevens 8 of 900 stukken geschut beschikbaar had, en er aan leeftogt en ammunitie geen gebrek bestond noch te vreezen was.

— De Parijsche berigtgever van de Londensche *Morning Post* zegt in een schrijven van 28 November:

» Daar het bezetten van Terracina door de Fransche troepen in verscheiden dagbladen als eene tusschenkomst van Frankrijk in de zaken van Italie is voorgesteld, is het niet ondienstig mede te deelen, dat de geheele provincie Velletri, waarvan Terracina deel uitmaakt, door de

Fransche troepen is bezet op verlangen van het Romeinsche gouvernement en krachtens eene tusschen Frankrijk en Sardinie gemaakte afspraak."

— Den 26sten November jl. heeft Koning Victor Emanuel te Napels de adressen ontvangen, waarin de wetgevende kamers van Sardinie hem hare blijdschap over de aanhechting van zuidelijk Italie hebben betuigd. De Koning heeft in zijn antwoord aan de deputatien, welke die adressen overbragten, verzekerd dat de diplomatie, welke tot nog toe de Italiaansche beweging met wantrouwen had gadegeslagen, nu de oprigting van eenen magtigen staat der Italianen als eenen waarborg voor Europa's rust beschouwde.

— De Turynsche *Opinione*, het bekende orgaan van den heer Cavour, behelst in haar nommer van 26 November jl. de twee onderstaande artikelen, waarvan reeds in onze telegraphische berigten gewag is gemaakt.

» Eergisteren is de ministerraad bijeen gekomen tot behandeling van het moeijelijkste vraagpunt, hetwelk het binnenlandsch bestuur oplevert, namelijk de indeeling des rijks. De heer Farini, onze vorige minister van binnenlandsche zaken, had voorgesteld het rijk te verdeelen in groote gewesten, en van ieder land, hetwelk vroeger eenen afzonderlijken staat uitmaakte, een gewest te maken. Dit plan is eergisteren in den ministerraad behandeld; en, naar ons verzekerd wordt, heeft het denkbeeld om het rijk in eenige groote afdeelingen overeenkomstig de historische herinneringen, de innerlijke gesteldheid en de volkshuishoudelijke belangen der onderscheiden deelen van Italie te splitsen, de bovenhand behouden, en is ook besloten aan die afdeelingen eene eigene, door volkskeuze te vormen vertegenwoordiging en eene ruime bevoegdheid tot zelfbeheer te verleenen. De vertegenwoordiger des gouvernements in elke afdeeling of gewest zou met uitgebreide bevoegdheid worden bekleed en in vele gevallen ambtenaren kunnen benoemen en plaatselijke aangelegenheden kunnen afdoen. Aan het algemeene gouvernement zou alleen de behandeling van zaken van algemeen belang voorbehouden worden, zoodat de gewesten in het administrative opzigt volkomen zelfstandig zijn zouden. Het beginsel aangenomen zijnde, moet nu de toepassing nog geregeld worden. Het betrekkelijke wets-ontwerp zal weldra aan den staatsraad tot onderzoek worden voorgelegd; het verdient grondige overweging, wegens het gewigt der vraagstukken van politieken en administrativen aard, welke daarin worden beslist.

» Victor Emanuel noemt zich nog steeds Koning van Sardinie, terwijl hij in de daad Koning van Italie is. Dat de nieuwe titel nog niet is aangenomen, is toe te schrijven aan ontzag voor het parlement, aan hetwelk alleen door de regering het regt wordt voorbehouden om den nieuwen titel van het staatshoofd af te kondigen. Het zouden dus, zoo wij wel onderrigt zijn, geene bedenkingen van politieken aard zijn, welke tot nog toe de vervanging van den titel van Koning van Sardinie door dien van Koning van Italie hebben vertraagd.

» Sommigen zouden wenschen dat Victor Emanuel zich Koning der Italianen noemde, even als het hoofd van den staat in Frankrijk Keizer der Franschen heet. In Frankrijk is die verandering gemaakt met het doel om de nieuwe monarchie ten aanzien van haren oorsprong te onderscheiden van de oude, welke op goddelijk regt steunde; maar dit schijnt ons niet navolgenswaardig, want het onderscheid, hetwelk men alzoo meent te moeten maken, is geheel nutteloos en brengt in den aard der monarchale instellingen geenerlei verandering.

» De Koningin van Engeland bestuurt een vrij land, en toch noemt zij zich Koningin van het Vereenigd Rijk van Groot-Britannie en Ierland, zonder dat het Engelsche volk daarin eene verkorting zijner regten ziet en zonder dat de staat het eigendom van den monarch wordt.

» Wij gelooven dat onze staat het koningrijk Italie zal genoemd worden, en deszelfs souverein Koning van Italie, welke titel reeds door de Italianen is aangenomen, en de eenheid des rijks en der natie zeer goed uitdrukt."

— De heer Cavour heeft bij eene nota van den 9den November geantwoord op de aanmerkingen van het Pruissische gouvernement betreffende Sardinie's staatkunde jegens den Kerkelijken Staat en Napels. Hij betreurt het, dat die staatkunde door een liberaal en conservatief kabinet wordt berispt, en houdt vol, dat zij in de daad liberaal en conservatief is. » Europa behoorde niet uit het oog te verliezen — zegt hij — dat 's Konings gouvernement in Italie de eenige behoudende magt is, in staat om den revolutionairen geest te bedwingen. Wij zijn Italie; wij handelen in Italie's naam; maar wij zijn het tevens, welke de nationale beweging temperen en leiden; ons streven is haar op den gebaanden en effenen weg te houden en te beletten dat zij door opneming van onreine bestanddeelen ontaarde. Wij zijn de vertegenwoordigers van het monarchale beginsel, hetwelk in Italie uit de gemoederen was verdwenen alvorens het door de wraak des volks omver geworpen werd. Dat beginsel hebben wij weder opgebeurd en geschraagd en op nieuw gevestigd; het maakt thans onze sterkte, ons schild voor de toekomst uit."

De heer Cavour meent dat Sardinie niet laakbaar heeft gehandeld met hulp te verleenen aan bevolkingen welke zich van haar gouvernement hadden ontslagen na veertig jaren lang met hetzelve te hebben geworsteld. Hij zegt dat de andere staten van Europa vroeger, en met minder goede reden, even zoo hebben gehandeld; dat Frankrijk en Engeland de oproerige Vlamingen, Lodewijk XIV de Hongaren, Holland de Engelschen, Lodewijk XVI de Noord-Amerikanen, gansch Europa de Grieken in den strijd tegen de wettige regeringen hebben bijgestaan.

— Blijkens de berigten uit Turyn van 28 November ontving men aldaar sedert eenige dagen minder zorgbarende tijdingen uit Napels, en begon het bestuur van den heer Farini er in regelmatige werking te komen.

Dezelfde berigten melden dat in de door het Sardinische gouvernement eerlang aan het parlement voor te dragen wet tot regeling van het binnenlandsch bestuur de benoeming van den burgemeester of maire aan den gemeenteraad wordt opgedragen.

Nog wordt gemeld, dat de meeste soldaten van Garibaldi in het noorden van Italie terugkomen, en dat zijn leger als ontbonden beschouwd kan worden.

FRANKRIJK.

Een ministerieel dagblad van Parijs, *la Patrie*, zegt: » Verscheiden Italiaansche dagbladen verzekeren, dat de heer de Morny zich naar Rome heeft begeven om den Heiligen Vader een schrijven van Zijne Majesteit den Keizer te overhandigen, houdende kennisgeving dat de Fransche troepen den Kerkelijken Staat zullen verlaten. Wij zijn gemagtigd om dat berigt ten stelligste tegen te spreken. De heer de Morny heeft Parijs niet verlaten, en aan terugroeping onzer troepen uit Rome wordt thans minder dan ooit gedacht."

— Te Parijs is, na de uitvaardiging van het keizerlijke besluit houdende vrijgevige bepalingen betrekkelijk de werkzaamheid der wetgevende kamers, het gerucht in omloop gekomen, dat de zitting dier kamers vervroegd en weldra geopend zou worden. Van den kant der regering wordt dat gerucht tegengesproken en verzekerd dat de kamers op het gewone tijdstip, in het voorjaar, zullen zamenkomen. Daarbij wordt evenwel gevoegd, dat de Senaat denkelijk eerder dan het Wetgevend Ligchaam zal worden zamengeroepen, omdat de nieuwe bepalingen betrekkelijk de openbaarmaking van de beraadslagingen der kamers de goedkeuring van den Senaat behoeven.

TURKIJE.

Aan de Londensche *Morning Post* wordt in eenen brief uit Konstantinopel van 17 November gemeld, dat den vorigen dag de Grootheerlijke beschikking tot definitive bekrachtiging der met het Parijsche bankiershuis van Mirès en C°. aangegane geldleening uitgevaardigd was, en dat het tot stand komen dezer operatie, waardoor de Porte eene som van acht millioen ponden sterling tegen omstreeks tien per cent rente zou ontvangen, vooral aan de bemoeijingen van den Franschen gezant werd dank geweten.

Hetzelfde schrijven gewaagt ook van het gerucht dat de gezanten der vreemde mogendheden bij de Porte op doortastende hervormingen in het finantieel beheer en in het burgerlijk bestuur zouden aandringen. De briefschrijver meent te weten, dat er werkelijk door de gezanten in onderling overleg eene nota van die strekking was ontworpen, en dat deze nog vóór het einde der maand aan de Porte zou worden ingediend.

Eindelijk leest men nog in dat schrijven, dat de Porte, op aandrang vooral van den Engelschen gezant, het plan heeft opgevat om het Turksche tarief van in- en uitvoerregten door handelsverdragen in eenen liberalen geest te wijzigen.

ZUID-AFRIKA.

Volgens berigten uit de Kaapstad van 22 October jl. scheen de hoop op vereeniging van den Oranje-Vrijstaat met de Zuid-Afrikaansche Republiek vervlogen te zijn. De heer Praetorius, welke in het eerst gemelde gemeenebest, even als reeds vroeger in het andere, tot staats president was gekozen en in beide aan het hoofd der uitvoerende magt stond, was met de vertegenwoordigende vergadering van den Vrijstaat in geschil geraakt en had deswege zijn ontslag uit de betrekking van president van dezen staat gevraagd en bekomen.

Hollandsche maten en gewigten zijn in de Kaapkolonie nog steeds in zwang. Doch in October jl. is er eene verordening uitgevaardigd, waarbij het gebruik derzelve met 1 Januarij aanstaande verboden en onwettig verklaard wordt.

NASCHRIFT.

WEENEN, 1 December. Het regeringsblad meldt dat tusschen Oostenrijk, Frankrijk en Sardinie eene overeenkomst tot stand is gekomen betrekkelijk de verdeeling van het actief en passief van den Monte Lombardo. Het laatste bedraagt 99 millioen, waarvan $^{2}/_{5}$ voor rekening van Oostenrijk, en $^{3}/_{5}$ voor rekening van Sardinie komen.

De *Donau-Zeitung* wederspreekt het gerucht dat over den afstand van Venetie onderhandeld zou worden, en zegt: die bewering is ten eenen male verzonnen. Diegenen kennen Oostenrijk slecht, welke gelooven dat het ooit zijn goed regt zou willen verkoopen.

PARIJS, 30 November. De *Pays* zegt dat de berigten. volgens welke het Wetgevend Ligchaam vroeger dan gewoonlijk bijeengeroepen zou worden, onjuist zijn. Hetzelve zal op den gewonen tijd, in het begin van Februarij, bijeen komen. Alleen zal de Senaat een weinig vroeger vergaderen, tot regeling der bij het decreet van 24 November jl. vastgestelde punten.

BREMEN, 30 November. Naar men verneemt zijn de bepalingen van het tusschen de Hansesteden en Sardinie gesloten handelsverdrag van toepassing op al de Sardinische gewesten.

ATHENE, 28 November. Heden zijn de Kamers ontbonden. Er heerscht volmaakte rust.

TURYN, 30 November. De Italiaansche bladen wederleggen de beschuldigingen, die de prins Murat in zijnen brief van 25 November ten aanzien van het tegenwoordig bewind van Napels te berde brengt. Koning Victor Emanuel zou heden van Napels naar Palermo vertrekken.

MARSEILLE, 30 November. Wij hebben berigten uit Napels van den 27sten ontvangen. De heer Farini had door middel van den telegraaph het bevel afgezonden om de Abruzzen in staat van beleg te stellen. Door den generaal Pianelli was dien ten gevolge afgekondigd dat een ieder, die zonder verlof wapenen droeg, de boeren tot opstand aanzette of de Italiaansche vlag beschimpte, doodgeschoten zou worden. Reeds had de koningsgezinde kolonel Delagrange van zijnen kant den staat van beleg in de Abruzzen afgekondigd, en zette hij aldaar den oorlog voort. — De generaal Sirtori had eene proclamatie uitgevaardigd, om de demonstratien op de straten van Napels tegen te gaan. Daarbij werd aan de vrijwilligers herinnerd, dat de Koning zeer goed omtrent hen gezind is, maar dat er militaire wetten zijn, die stipt moeten uitgevoerd worden.

NAPELS, 30 November des avonds. Koning Victor Emanuel is heden naar Sicilie vertrokken.

Er is eene uit Sardinische, Napelsche en Siciliaansche officieren bestaande commissie benoemd om te onderzoeken, wie van de Napelsche en Siciliaansche officieren, welke tot de nieuwe regering zijn toegetreden, aanspraak kunnen maken om met behoud van hunnen rang in dienst te blijven.

Gisteren had men hier eene tegen de tegenwoordige regering gerigte demonstratie van priesters en lazzaroni; zij was van weinig belang en werd door de overheid gestuit; eenige priesters zijn daarop in hechtenis genomen, en de rust is hersteld.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 1*sten December* 1860.

De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn ter vergadering aangeschreven op Dingsdag den 11den December aanstaande

---

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn voortgezet de beraadslagingen over art. 76 van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1861 (*Departement van Binnenlandsche Zaken*). » Verbetering der rivieren en onderhoud en herstelling van de rivierwerken f 933 750,00".

De heer Delprat voerde eerst het woord in antwoord op de redevoeringen, gisteren gehouden door de heeren Dommer van Poldersveldt en Begram. Hij trad in eenige nadere bijzonderheden omtrent de verzakkingen te Nijmegen, en toonde aan dat de oorzaak niet bij de oevers, maar dieper moet gezocht worden. De grond bij den kaaimuur had onderzocht kunnen worden, en er was gebleken dat de bodem in de rivier in den laatsten tijd was opgehoogd. De aangelegde kribwerken hadden den stroom niet geleid op de nu bedoelde punten: de oorzaak van het kwaad was dus niet in den stroom gelegen.

Met betrekking tot het kanaal van Steenenhoek gaf hij eenige inlichtingen omtrent de vroeger voorgeslagen middelen om de nadeelen, die uit een verhoogden waterspiegel voor de waterlossing ontstaan waren, weg te nemen. Die middelen hadden niet uitgevoerd kunnen worden door opgekomen plaatselijke bezwaren. De keus omtrent het beste middel bleef nu nog te doen: naar zijn gevoelen zou men het eerst moeten overgaan tot de daarstelling der sluis te Asperen.

De heer Storm van 's Gravesande besprak ook de quaestie van het kanaal van Steenenhoek, en was van een ander gevoelen omtrent de middelen ter verbetering. Hij voor zich was voor de oprigting van het stoomgemaal bij Steenenhoek. Het Rijk was oorzaak van den nadeeligen toestand, en het eerste middel van redres was het opgegeven stoomgemaal.

De heer Thorbecke herinnerde aan zijn vroeger gedaan voorstel om den post voor het kanaal van Steenenhoek uit de begrooting te ligten en bij afzonderlijke wet te regelen, ook tot waarborg voor eene goede regeling en uitvoering. Na de opgedane ondervinding kwam het hem voor dat dit voorstel volkomen geregtvaardigd was. Het was bestreden op grond van urgentie, terwijl nu twee jaren verloopen waren zonder iets uit te voeren. Te midden van al de onderwerpen der begrooting kon men de zaak niet afdoen; beter kon dit, ook in het belang der ingezetenen, afzonderlijk nagegaan worden. Dan zou ook de uitvoering verzekerd zijn, terwijl de vroeger aangevraagde sommen nu niet gebezigd waren. Daarbij wees hij op het voortdurend verschil onder de deskundigen omtrent dit onderwerp: alles redenen om dezen post uit de begrooting te ligten, te meer daar in de meening van den Minister het nog onzeker was, of wel het nu door hem voorgedragen cijfer zou kunnen gebezigd worden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken begon met inlichtingen omtrent de verzakkingen te Nijmegen te geven, naar aanleiding van de klagt van den heer Dommer van Poldersveldt. Deze ondertusschen stelde als zeker wat de heer Delprat als zeer problematisch aanmerkte. De eerste gaf op stelligen toon de oorzaken van den noodlottigen toestand op: de laatste had die gronden wedersproken. Er was dus verschil van meening omtrent die oorzaken; zoo lang men het daaromtrent niet eens was, was het moeijelijk de beste middelen aan te geven. De Regering, dien toestand betreurende, meende dat men met de zaak te herstellen moest wachten tot dat de reden van het kwaad gevonden was. Ging het aanleggen van de dan als zekere middelen vastgestelde werken de krachten van de stad Nijmegen te boven, men zou dan ook kunnen beslissen in hoe verre zij ondersteund kon worden. Vooruit was het onzeker te bepalen, of een kwaad als het onderhavige door het aanleggen van rijkswerken in de rivier ontstaan was. Met voorzigtigheid werd door den Waterstaat in dit opzigt gehandeld.

Met betrekking tot de rede van den heer Begram merkte hij op, dat de gegeven wenken met naauwgezetheid zouden overwogen worden, ter beoordeeling van de beste middelen tot verbetering van het door dezen opgegeven nadeel. Verhooging op de Oude Merwede ten gevolge van aangelegde rijkswerken was zeker; ter voorkoming van verder nadeel wilde de Regering de vorming van de Nieuwe Merwede bespoedigen. Daartoe werden de noodige maatregelen voorbereid. In het belang der ingelanden wilde zij tevens het stoomgemaal aan Steenenhoek en de sluis te Asperen daarstellen. Voor de laatste was nog geen cijfer aangevraagd, aangezien de onderhandelingen nopens daartegen opgerezen bezwaren nog niet waren afgeloopen.

In dien toestand geloofde hij niet dat de uitvoering van het stoomgemaal moest worden uitgesteld. De redenen gaf hij daarvoor op, meetende het laatste dienen om het lagere deel van overtollig water te ontlasten. Eerst moest voor het lagere deel en dan voor den toevoer van water in het hoogere deel gezorgd worden. De heer Thorbecke was teruggekomen op een vroeger voorstel om de zaak bij afzonderlijke wet te regelen. Eene afzonderlijke behandeling was dan goed als een gezet onderzoek noodig was: iets hetgeen hier het geval niet was. Daar men hier met kennis van zaken kon oordeelen, waartoe zou dan het verdagen leiden? Tot langdurig uitstel. Omdat bezwaren de vroegere uitvoering beletteden, was de uitvoering dringender geworden en de wenschelijkheid der verbetering toegenomen. Verschil was er alleen, welk der twee opgegeven werken den voorrang moest hebben. Steenenhoek zou waarschijnlijk in het volgende jaar kunnen daargesteld worden; de Aspersche sluis later, als de daaromtrent gerezen bezwaren vereffend waren.

De heer Thorbecke stelde daarop voor, den hier bedoelden post met f 100 000 te verminderen. Bij de toelichting merkte hij op, dat het betoog van den Minister, in verband met de ondervinding, voor de aannemelijkheid van zijn voorstel pleitte. De vroeger opgeworpen urgentie had slechts ten gevolge gehad dat men niets had gedaan. Het brengen van dezen post verpligtte niet tot verwezenlijking; maar eene afzonderlijke wet had zoodanig gevolg wel. Afzonderlijke behandeling kon spoedig geschieden en hierdoor zou geene vertraging ontstaan.

De heer Dommer van Poldersveldt verdedigde zich tegen de opmerking van den Minister van Binnenlandsche Zaken, dat hij zich hier als deskundige had opgeworpen. Zijne eerste rede had die strekking niet; hij had alleen zijne meening opgegeven omtrent de waarschijnlijke redenen der bedoelde verzakkingen. De door hem voorgestane gevoelens ontwikkelde hij in eenige nadere bijzonderheden tegen den Minister en den heer Delprat. In het opgekomen kwaad moest voorzien worden, ook uit een defensief oogpunt, daar een gedeelte der muren van Nijmegen weggevallen waren.

De heer Mackay kon zich met het voorgedragen amendement niet vereenigen. De zaak was bekend naar aanleiding van vroegere rapporten eener voor de quaestie van Steenenhoek benoemde commissie. Het verschil onder deskundigen betrof alleen punten van uitvoering. Hij geloofde niet dat door eene afzonderlijke wet die uitvoering verzekerd was, aangezien deze afhankelijk was van den stand van het water. De wet zou niet anders kunnen inhouden dan nu de begrooting. Urgentie zal in deze aangelegenheid steeds bestaan: door aangelegde rijkswerken voor rivierverbetering waren nadeelen ontstaan aan de oevers, die herstel vereischten. Hij kon niet inzien dat door eene afzonderlijke wet voor te dragen, alle verschillen tusschen deskundigen en belanghebbenden spoediger vereffend zouden worden, dan door afdoening der zaak bij deze begrooting.

De Minister van Binnenlandsche Zaken refereerde zich omtrent de beoordeeling van het amendement aan de rede van den heer Mackay. Den heer Dommer van Poldersveldt merkte hij op, dat hij dezen geen verwijt had gedaan, maar alleen had willen constateren, dat omtrent de oorzaken verschil van gevoelen aanwezig was, en dat, zoo lang deze bestond, geene zekerheid voor de beste keuze van de middelen tot redres bestond.

De heer van Nispen van Sevenaer zeide zich te vereenigen met het voorgedragen amendement, grondende hij zijn gevoelen op de omstandigheid, dat omtrent de aangelegenheid van Steenenhoek steeds verschil van gevoelen had bestaan. Hij was voor eene afzonderlijke behandeling.

De heer Dullert herinnerde aan eene vroegere toezegging, van de Regering ontvangen op eene door hem gedane vraag met betrekking tot den aanleg van spoorwegen en overbruggingen en de daarmede in verband staande verbetering der rivieren. Hij was van oordeel geweest dat voor het bovendeel der rivieren moest gezorgd worden, en de juistheid dier meening had men erkend. In deze begrooting zag hij echter niets dat daartoe leiden zou, maar veeleer de strekking om het benedendeel te verbeteren: welke omstandigheid hij in verband bragt met de werken die nu ter sprake waren gebragt. Hij geloofde dat de uitvoering der voorgestelde werken uitgesteld kon worden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken antwoordde den heer Dullert, dat men bij eene voorgenomen overbrugging verbetering aanbragt voor de locale behoeften. Men moest echter in het oog houden, dat de rivieren moesten dienen om het water af te voeren, en om die reden moesten alle belemmeringen in het benedendeel opgeruimd worden. Het denkbeeld tot uitstel der daarstelling van de Nieuwe Merwede, waarop gewezen was, kon hij niet goedkeuren.

De heer Dullert beantwoordde nog kortelijk den Minister en merkte onder anderen omtrent het tweede behandelde punt aan, dat hij niet inzag dat er voor den Staat eenige verpligting kon bestaan om op dit oogenblik het bedoelde werk daar te stellen.

De heer Thorbecke zeide dat hij van gevoelen moest blijven, dat door eene afzonderlijke behandeling de noodige waarborgen voor eene uitvoering gegeven werden.

De heer Begram bleef van gevoelen dat het niet te voorzien was, dat de waterspiegel op de door hem aangegeven punten weder tot den vorigen toestand terug zou keeren indien men den nu ingeslagen weg volgde. Ten aanzien van dit onderwerp deed hij op nieuw uitkomen hetgeen vroeger ten behoeve der scheepvaart voor de verdieping der rivier was gedaan, en welke nadeelen dit voor de waterlossing had veroorzaakt. Bij de voordragt der Regering was niet genoeg gelet op de bezwaren der eigenaren van vele landen in den omtrek. Met betrekking tot het amendement zeide hij dit te moeten bestrijden; een soortgelijk voorstel was vroeger afgewezen; terwijl men bij de rivierwerken steeds den regel gevolgd had, die bij de begrooting te behandelen. Voor eene behandeling bij eene afzonderlijke wet was hij ook daarom niet gestemd, na de ondervinding omtrent hetgeen vroeger met de zaak der Dalemsche sluizen was voorgevallen. Dit punt nu eischte voorziening; daar de meeste landen geheel verstoken waren van het middel van waterlossing.

De heer Thorbecke betreurde het dat de heer Begram zij voorstel niet had ondersteund; hij geloofde dat het geheel in overeenstemming was met de vroeger gevolgde handelwijze omtrent de daarstelling van de rivierwerken. Deze in haren geheelen omvang tot verbetering strekkende, waren steeds bij de begrooting behandeld; voor afzonderlijke werken had men echter ook bijzondere wetten voorgedragen.

De heer Begram meende dat ook deze zaak in verband te brengen was met de verbetering der rivierwerken en alzoo niet bij afzonderlijke wet moest worden overwogen.

Het amendement van den heer Thorbecke werd daarop in stemming gebragt en met 36 tegen 32 stemmen verworpen. Voor hebben gestemd de heeren: van Nispen van Sevenaer, Kingma, de Bieberstein, Dullert, Wintgens, ter Bruggen Hugenholtz, van der Linden, van Wintershoven, van Heukelom, Heemskerk Bzn., van Bosse, van Hoëvell, Olivier, Betz, Anemaet, de Brauw, Hoynck van Papendrecht, Cool, Jespers, Poortman, de Lom de Berg, de Raadt, Thorbecke, Dommer van Poldersveldt, Duymaer van Twist, van Zuylen van Nyevelt, Blussé van Oud-Alblas, Idzerda, van Goltstein, Kerstens, van Eck en Beens.

Art. 76 werd daarop zonder hoofdelijke stemming en art. 77 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art. 78. » Onderhoud, herstelling en verbetering" enz.

De heer van Bosse herinnerde aan de in het Voorloopig Verslag gemaakte opmerking omtrent de calamiteuse polders, waar gevraagd was in hoe ver eene nadere regeling dezer zaak gevorderd was na het optreden van den Minister. Door diens voorganger was zij opgevat om de bijdragen op een beteren voet te regelen. Thans werd door de Regering gewezen op de moeijelijkheden om in den bedoelden geest te handelen. De zaak was waarlijk niet gering, daar het hier de uitgave eener som betrof, gelijkstaande met de helft der opbrengst van de grondbelasting in Zeeland; om die reden meende hij haar bijzonder bij de Regering te moeten aanbevelen.

De heer Minister van Binnenlandsche Zaken gaf de verzekering dat ook op dit punt het belang van den Staat niet over het hoofd gezien werd. Hierbij was echter alleen sprake van het regtmatig belang van den Staat, en welke verpligtingen op deze rustten. Er bestond twijfel omtrent hetgeen van de calamiteuse polders moest gevorderd worden, en dit punt moest men oplossen. Het denkbeeld dat hier een subsidie zou verleend worden was niet juist. De geschiedenis der calamiteuse

polders wees dit genoegzaam uit. Reeds in de helft der vorige eeuw was deze zaak georganiseerd; later was zij eene rijkszaak geworden, en als zoodanig door het Bewind erkend; in het begin dezer eeuw was zij geregeld, en ging, gelijk hij in eenige bijzonderheden aantoonde, de administratie van het rijksbestuur uit. Nu had men gewenscht dat de hier bedoelde landen op nieuw zouden worden geschat. Zoodanige taxatie zou hij niet wettig achten; gronden daarvoor kende hij niet; nergens bestond een voorschrift van eene periodieke herschatting hoe die moest uitgevoerd worden. Zoodanige hertaxatie zou ook niet billijk zijn, daaraan was nimmer gedacht. Op de eenmaal gestelde waardering steunde het kadaster en de grondbelasting. Het rijksbelang vorderde die hertaxatie ook niet; en hier herinnerde hij aan het voorgevallene met de behandeling der opheffing van de tienden. Daarbij had op den voorgrond gestaan de ontwikkeling van den grond en den landbouw; moetende alle belemmeringen te dien aanzien worden opgeruimd. Hetzelfde beginsel gold ook hier en verdiende naauwgezet onderzoek.

De heer van Nispen van Sevenaer besprak hetzelfde onderwerp en herinnerde wat dienaangaande vroeger was voorgevallen. Hij gaf zijn verlangen te kennen dat de vroeger aan de Kamer medegedeelde bescheiden betrekkelijk deze aangelegenheid nader ten onderzoek moge worden medegedeeld.

De heer van der Linden vestigde de aandacht op de opmerking des Ministers dat de calamiteuse polders onder rijksbestuur waren en eene rijksbelasting betaalden, terwijl er een fonds bestond voor deze aangelegenheid. Zoodanig fonds was dan een rijksfonds, door eene wet te regelen. Een tweede punt betrof de taxatie: daarvan waren er twee; eene wanneer de polder calamiteus werd, en eene voor de bepaling van het subsidie; hieromtrent wenschte hij te weten, of het bedrag van subsidie, aan andere polders te geven, vastgesteld was, en zoo ja wanneer dit geschied was. Volgens hem pleitten er vele redenen om de zaak nader te regelen. In het algemeen kwam hem voor dat de regeling hoogst noodig was; het gold polders die buiten de algemeene regelen omtrent waterschappen gesteld waren. Die ongelijkmatige toestand mogt niet voortduren; het bestuur daarvan stond onder het Rijk; bij de anderen was dat het geval niet. Hoe men de zaak ook beschouwe, zij was niet goed in beginsel en streed met de regelen van ons staatsbestuur. Dit artikel had zij liever gesplitst gezien: de post verschool zich nu in een artikel waar men dien niet zoeken zou: het waren geene polders aan zee, maar rivierpolders. Hij verzocht den Minister het artikel te splitsen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken antwoordde, dat hij omtrent den inhoud van het artikel de aangenomen gewoonte gevolgd had. Hij merkte daarbij op, dat bij deze polders belangrijke aanslibbingen plaats hebben, die ingedijkt worden en ten voordeele van den Staat strekken. De zaak kwam niet onder een nieuw daglicht voor, verwijzende hij naar de voordragt van een wets-ontwerp in 1854. Al waren zijne gezigtspunten nieuw, dit was nog geene reden tot afwijzing; de vraag was alleen, of zij juist waren. Met betrekking tot dit onderwerp werd een naauwgezet onderzoek vereischt. In zekeren zin waren die polders onder rijksbestuur met betrekking tot de zeewerende werken. Hij kon niet toegeven dat de aldaar geheven wordende belasting eene rijksbelasting zou zijn; hier was sprake van eene speciale, exceptionele belasting, liggende onder garantie van art. 2 der additionele artikelen van de Grondwet, als geheven wordende op grond van nog niet vervangen reglementen. Er bestond voorzeker een uit de belastingen, bijdragen en subsidien bijeengebragt fonds. De daarstelling daarvan wilde hij niet beweren regelmatig te zijn, maar zoo lang de gevorderde regeling niet had plaats gehad, moest het bestaande gevolgd worden. Hertaxatien hadden niet plaats gehad, maar remissien van opbrengst waren toegestaan, welke ophielden bij verbetering van tijden. Op dit oogenblik wordt weder geheven naar de schatting ten tijde dat de polders calamiteus zijn verklaard. Wat verder omtrent dit onderwerp aangevoerd was kon hij niet toegeven. Ten slotte gaf hij te kennen dat hij gaarne de gewenschte regeling zou bespoedigen; maar de zaak was zoo oud en netelig, dat het niet mogelijk was dat werk binnen een kort tijdsbestek af te doen.

De heer van Bosse gaf de redenen op die hem zich hadden doen verwonderen over de bezwaren die door den Minister waren aangevoerd om in den geest van den voorganger des Ministers in deze zaak te handelen. Hij schetste den toestand van dat onderwerp nog in eenige bijzonderheden en toonde aan dat de uitgaven voor dit onderwerp steeds toenamen en de opbrengsten in geenen deele. Hij wensche dat de Minister de goedheid had, de verschillende reglementen, die dit onderwerp regelen, ter kennisse van de Kamer te brengen.

De heer van Diggelen toonde aan dat de hier bedoelde werken niet werden daargesteld dan bij volstrekte behoefte. Hij trad in eenige beschouwingen over de omtrent dit onderwerp door den heer van Bosse ingebragte bedenkingen. Hij was het met den Minister eens, dat hier geene sprake was van subsidien, maar van een regt, dat moest gehandhaafd blijven. Ook gold het hier een algemeen belang; vreemd zou het zijn dat de Staat, die de aanwassen in de Zeeuwsche Stroomen in bezit nam, deze ook niet zou onderhouden. Er rustten alzoo verpligtingen op den Staat die behooren nageleefd te worden. Maar de zaak behoefde regeling en daarom verheugde hij zich over de hieromtrent door den Minister gedane toezegging. Hij hield zich overtuigd dat het algemeen belang bij die regeling gebaat zou worden.

Hierna behandelde hij andere onderwerpen in verband met het denkbeeld van subsidien. Zoo sprak hij van de werken op Ameland, op Schokland en op de noordelijke eilanden van ons vaderland. Voornamelijk op Vlieland, welk laatste hij met Texel wilde verbonden zien.

De heer van der Linden zeide niet overtuigd te wezen door de van andere zijden aangevoerde gronden, om het regt der calamiteuse polders alsmede de verpligtingen van de zijde van den Staat te betoogen. Hij had wel gehoord van bestaande contracten, en hieromtrent wenschte hij wel nadere inlichtingen te bekomen. Voorts trad hij nog in eene nadere beschouwing der door den Minister bijgebragte bijzonderheden; hij bleef van oordeel dat, gingen die denkbeelden op, alsdan spoedige regeling dringend gevorderd werd. Om de neteligheid der zaak had men, meende hij, zich steeds onthouden van in de zaak door te tasten, en dat wilde hij bevorderd hebben in het belang van het algemeen en van de polders zelve. Hij zag ten stotte niet in, welk bezwaar er bestond om het hier bedoelde artikel te splitsen.

De heer van Diggelen beantwoordde den heer van der Linden en toonde nog aan welk belang de Staat had bij de hier bedoelde aangelegenheid.

De Minister van Binnenlandsche Zaken gaf de toezegging, de zaak te zullen regelen, zoodra hij dit kon. Met betrekking tot de stukken betreffende deze aangelegenheid, die aan zijn departement aanwezig waren, zeide hij deze ter inzage van de leden beschikbaar te zullen stellen. Nopens de door den heer van Diggelen besproken punten gaf hij eenige inlichtingen.

Art. 78 werd daarop zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Over art. 79: » Onderhoud, herstelling en verbetering van wegen en bruggen en daarbij behoorende werken" enz., bragt de heer Idzerda de zaak der traversen op nieuw ter sprake. In het Voorloopig Verslag was gevraagd welken voortgang de regeling dezer zaak had ondergaan. De Minister had geantwoord op eene wijze, dat daaruit niet kon worden opgemaakt wie tot onderhoud daarvan verpligt was. Die regeling werd in het algemeen belang zeer gevorderd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken meende dat de traversen, die de heer Idzerda waarschijnlijk bedoelde, moeijelijk door het Rijk konden onderhouden worden. Schikkingen omtrent het een en ander te maken achtte hij wel wenschelijk.

Art. 79 werd daarop zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Over art. 80: » Verbetering, onderhoud en herstelling van kanalen" enz. voerde de heer Mackay het woord. Hij gewaagde van het kanaal van Apeldoorn, van de moeijelijkheden omtrent de onteigeningen dienaangaande, van het uitstel van betaling van in bezit genomen gronden; van het gebrek aan de noodige bruggen, en van de gewenschte rigting van het kanaal naar de zijde van Dieren.

De heer Storm van 's Gravensande sprak over hetzelfde onderwerp: dat kanaal zou niet helpen, zoo lang het riviervak tusschen Dieren en Arnhem niet verbeterd was. Het kwam hem voor dat daarop niet genoegzaam gelet werd. Het was hier niet om het jaagpad te doen, gelijk de Minister van Binnenlandsche Zaken aangaf, maar om het riviervak, dat ernstig verbeterring behoefde.

De heer de Brauw behandelde het onderwerp der concessien, verleend aan ondernemingen van stoombootvaart op de Gouwe. De daardoor aan de oevers berokkende schade behoorde door den Staat hersteld te worden; een beginsel hetwelk ook bij den Hollandschen IJssel in acht genomen werd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken antwoordde den heer Mackay dat de bedoelde betalingen van de onteigende gronden voor het kanaal van Apeldoorn zoo veel mogelijk werden bespoedigd, in zoo verre de stukken daartoe in meer of minder geregelde orde waren; het getal bruggen op het kanaal zou voldoende wezen. Met opzigt tot hetgeen verder aangaande dit onderwerp was gezegd, zou hij gaarne nagaan in hoe ver aan de geuite wenschen kon worden voldaan. Den heer de Brauw deed hij opmerken, dat er een verschil tusschen den Hollandschen IJssel en de Gouwe bestond. Het eerste moest op vroeger opgegeven gronden door den Staat onderhouden worden: dat kon het geval niet zijn met de Gouwe, hoe belangrijk die rivier voor de scheepvaart ook mogt zijn.

Art. 80 werd daarop zonder hoofdelijke stemming en de artt. 81 tot en met 85 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Bij art. 86: » Subsidien en besturen, maatschappijen, instellingen en personen, als bijdragen tot de bekostiging van werken, f 260 995,32", behandelde de heer van Lyndon de quaestie van het kanaal van Steenenhoek. Hij hoopte dat de bron van verwarring van deze aangelegenheid voor goed mogt worden gestopt. Hij ondersteunde het denkbeeld in de Memorie van Beantwoording dienaangaande ontwikkeld.

De Minister van Binnenlandsche Zaken zeide op dit oogenblik nog niet te kunnen beslissen, of in deze zaak art. 23 der wet van 12 Julij 1855 al dan niet zou worden toegepast.

Art. 85 werd daarop zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Art. 87 betrof de bijdrage en de kosten van verbetering der scheepvaartkanalen in de provincie Groningen. De heer Reinders verdedigde dat artikel; hij verwonderde zich over de finantiele bezwaren welke dienaangaande in het Voorloopig Verslag waren opgeworpen. Hij ontwikkelde daarop zijne gevoelens omtrent het ontstaan der Ommerlanderkas, op welke wijze zij wordt beheerd, en welke contrôle daarop wordt uitgeoefend; hetgeen hij te meer deed, omdat men op het onderhouden der bedoelde kanalen voor een deel door die kas aangedrongen had. De slotsom zijner redenering was dat die kas steeds voor een particulier eigendom was gehouden, gelijk uit handelingen van vroegere Regeringen voldoende bleek. Thans schenen er pogingen te worden aangewend om die kas staatseigendom te doen verklaren, zullende er jaren moeten verloopen zoo dit door den regter moest beslist worden. Bij den twijfel, die hieromtrent heerschte, was het niet dan natuurlijk dat, bij de behoefte welke sinds lang gevoeld was aan de daarstelling van scheepvaartkanalen in Groningen, het voorstel gedaan was om op de voorgedragen wijze aan dit denkbeeld gevolg te geven.

Hierna ging hij over tot schetsing van het door den aanleg der bedoelde kanalen te stichten nut. Hieromtrent waren onderscheidene bedenkingen in het Voorloopig Verslag opgenomen, waarbij hij achtereenvolgens stilstond. Het finantiele bezwaar woog bij hem niet; maar hij beaamde het elders aangegeven denkbeeld, dat, zoo de voor den aanleg van spoorwegen bestede gelden winsten zouden afwerpen, het een hoofdvereischte was, verbetering te brengen in gemeenschapswegen te water.

Hij bestreed ook het denkbeeld om deze zaak bij afzonderlijke wet te regelen. Tevens moest hij zich verklaren tegen de in het Voorloopig Verslag gemaakte opmerking dat deze werken in Groningen zelf tegenstand zouden ontmoeten; dit mogt met enkele personen het geval wezen, geenszins met de groote meerderheid der ingezetenen, noch met de bevoegde autoriteiten. Evenmin kon de bewering opgaan dat deze kanalen uitsluitend zouden strekken tot bevoordeeling van den scheepsbouw. Integendeel moesten zij strekken om den handel, de scheepvaart en den landbouw in hooge mate te bevoordeelen, waarbij hij aanwees welke uitgebreidheid al die takken van nijverheid in zijne provincien bezaten. Hij eindigde met de Vergadering aan te sporen om het gevraagd subsidie te verleenen.

De Kamer zal op Maandag de beraadslagingen voortzetten.

Met het vorige nommer der *Staats-courant* zijn verzonden vel 86—89, 62^1, 62^2 *Supplementbladen* van het BIJBLAD II en vel 115 der BIJLAGEN.

WATERHOOGTEN IN DE HOOFD-RIVIEREN.

Nov. en December.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
1	BOVEN-RHIJN. . . .	*Keulen*,	+ 38.16	+ 3 31	8 ure	0.17	"
30	WAAL.	*Nijmegen*,	+ 9.02	+ 2.80	8 "	0.03	"
30	NEDER-RHIJN. . . .	*Arnhem*,	+ 9.05	+ 2.14	8 "	0.03	"
30	GELDERSCHE IJSSEL.	*Westervoort*,	+ 9.55	+ 2.18	8 "	0.02	"
"	BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (brug)	"	"	8 "	"	"
"	BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (hoofdsluis)	"	"	8 "	"	"
30	BOVEN-MAAS	*Grave*,	+ 6.84	+ 1.99	8 "	0.09	"
30	NIEUWE MAAS . . .	*Brielle* H. W.	+ 0.87	"	4 u 0 m.	0.25	"
		Brielle L. W.	— 0.73	"	12 u 30 m.	0.01	"

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

*** De Minister van Justitie brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat zijne gewone Audientie op Woensdag den 5den December aanstaande geen plaats zal hebben.
's Gravenhage, den 1sten December 1860.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** De Audientie van den Minister van Oorlog zal op Dingsdag den 4den December aanstaande geen plaats hebben.
's Gravenhage, den 28sten November 1860.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Hertogdom *Limburg*.

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 17den December 1860, des voormiddags ten 10 ure zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het zevende district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te Maastricht worden Aanbesteed:

het onderhoud der werken van de Zuid-Willemsvaart, voor het gedeelte dat het Hertogdom Limburg doorloopt, te rekenen van den 1sten Januarij 1861 tot den 31sten December 1865, en zulks in twee perceelen.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de Besteding wordt de noodige aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en den Ingenieur van Opstall te Maastricht, alsmede bij den Adspirant-ingenieur van Beusekom te Roermond.

's Gravenhage, den 1sten November 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Hertogdom *Limburg*.

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 17den December 1860, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het zevende district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te Maastricht, worden Aanbesteed:

het onderhoud van de Rijks groote wegen in het Hertogdom Limburg, voor den tijd van vijf jaren, ingaande den 1sten Januarij 1861 en eindigende den 31sten December 1865, en zulks in zes afzonderlijke perceelen.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de besteding worden de noodige plaatselijke aanwijzingen gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en den Ingenieur van Opstall te Maastricht, alsmede bij den Adspirant-ingenieur van Beusekom te Roermond.

's Gravenhage, 2 November 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine, van voornemen zijnde, op den 13den December 1860, onder zijne nadere goedkeuring, in tegenwoordigheid der gegadigden die zulks verlangen, te doen Aanbesteden de levering van:

110,000 Ned. Ponden Gerookt Spek en
6000 " " Grof geraffineerd hard Zout,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden:

dat de biljetten van inschrijving, op gezegeld papier geschreven en door de Gegadigden zelven onderteekend, uiterlijk op den 13den December aanstaande, des voormiddags vóór 12 ure, vrachtvrij, bij het Departement van Marine te 's Gravenhage behooren te zijn ingekomen, en moeten bevatten duidelijke opgave van de namen, voornamen en woonplaatsen der inschrijvers en van hunne borgen, zoomede van de prijzen (in schrijfletters), waarvoor men geneigd is de levering van het bovenvermelde, per 100 Ned. Ponden, aan te nemen, zullende op aanbiedingen van minder dan 10,000 Ned. ponden Gerookt Spek, geacht en geslagen worden, en evenzeer van de mededinging uitgesloten blijven die inschrijvingsbiljetten, welke niet aan de overige hiervoren opgegeven vereischten voldoen of waarin bij-condities vervat, doorhalingen of schriftdelgingen gedaan zijn;

dat de bestekken dezer Aanbesteding dagelijks (Zondagen uitgezonderd), van 10 ure des morgens tot 2 ure na den middag, ter lezing liggen ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, aan de Bureaux van de Directien der Marine te Amsterdam en te Vlissingen, alsmede ter Griffien van de Heeren Commissarissen des Konings in de provincien Gelderland en Noordbrabant en het Hertogdom Limburg; en eindelijk, dat een monster van het aan te besteden zout ter bezigtiging voorhanden is bij meergenoemd Departement en bij de Directie der Marine te Amsterdam.

's Gravenhage, den 19den November 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BESTUUR DER DOMEINEN.

PROVINCIE NOORDBRABANT.

Openbare Verpachting van 's Rijks Tollen, alsmede van de Brug over de Rivier de Donge, onder Raamsdonk.

De Verpachting geschiedt niet in massa.

De Ontvangers der Domeinen te 's Hertogenbosch en Breda, en die der Registratie en Domeinen te Eindhoven, Oudenbosch, Bergen op Zoom, Tilburg en Helmomd, zullen, ieder voor zooverre hem betreft, als daartoe gemagtigd, onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Minister van Finantien, al of niet in tegenwoordigheid van den Directeur der Registratie en Domeinen voor de Provincie Noordbrabant, ten overstaan der respective Notarissen, ter plaatsen, dagen en uren, hierna opgegeven, voor den tijd van drie achtereenvolgende jaren, aanvang nemende te middernacht tusschen ultimo April en den 1sten Mei 1861, om te eindigen te middernacht tusschen den 30sten April en den 1sten Mei 1864

VERPACHTEN:

de ontvangst der Tolgelden aan de volgende Barrières, alsmede de daarbij behoorende vaste Goederen, als,

A. In het Arrondissement Breda.

Op Woensdag den 12den December 1860, des voormiddags ten 11 ure, te Breda, in het Locaal boven de Groote Societeit op de Groote Markt aldaar, ten overstaan van den Notaris Mr. Frederik Revixit van Naerssen, gevestigd aldaar:

DE TOLLEN:

1°. Op den Grooten Weg der 1ste Klasse n°. 3.
a. De Tol n°. 5, benoorden Oosterhout;
b. " " " 6, bij de Herberg de Zwaan, onder Teteringen;
c. " " " 7, buiten de Bossche poort der stad Breda;
d. " " " 8, buiten de Antwerpsche poort der stad Breda;
e. " " " 9, bij de Herberg de Roskam, onder Princenhage;
f. " " " 10, bij het Fort Oranje, onder Rijsbergen,
g. " " " 11, te Stuivezand, onder Rijsbergen;
h. " " " 12, boven Zundert.

2°. Op den Grooten Weg der 1ste Klasse n°. 8.
a. De Tol n°. 1, te Dorst;
b. " " " 2, op den Haansberg, onder Gilze.

3°. Op den Grooten Weg der 1ste Klasse n°. 7.
a. De Tol n°. 1, aan den Binnen-Moerdijk, onder Zwaluwe;
b. " " " 2, nabij de Drie Hoefijzers, onder Terheyden;
c. " " " 3, ten zuiden van het dorp Terheyden;
d. " " " 4, buiten de Bossche poort der stad Breda.

4°. De ontvangst van het Bruggegeld aan de Valbrug over de Rivier de Donge onder Raamsdonk, in de strekking van den Grooten Weg der 1ste Klasse n°. 3.

Op Donderdag den 13den December 1860, des voormiddags ten 11 ure, te Oudenbosch, in het Logement de Wildeman, ten overstaan van den Notaris D. P. Beausar, gevestigd aldaar,

DE TOLLEN:

Op den 1sten zijtak des Grooten Wegs der 1ste Klasse n°. 3 (gedeelte van af de groote pomp in het Dorp Princenhage tot Rozendaal).
a. De Tol n°. 1, bij het Jagertje onder Etten;
b. " " " 2, bewesten het Dorp Etten;
c. " " " 3, nabij het Huis ten Halve, onder Hoeven;
d. " " " 4, nabij Rozendaal.

Op Vrijdag den 14den December 1860, des voormiddags ten 11 ure, te Bergen op Zoom, ten Koffijhuize van Jacobus Lemmers, aan de Groote Markt, ten overstaan van den Notaris M. Bax, gevestigd aldaar,

DE TOLLEN:

Op den 1sten zijtak des Grooten Wegs der 1ste Klasse n°. 3, (gedeelte van af Rozendaal tot de Rivier de Eendragt):
a. De Tol n°. 5, tusschen Rozendaal en Wouw;
b. " " " 6, tusschen Wouw en Bergen op Zoom;
c. " " " 7, buiten de Steenbergsche poort der stad Bergen op Zoom;
d. " " " 8, aan de aansluiting des Polderwegs, nabij het Veer van Tholen.

B. In het Arrondissement 's Hertogenbosch.
Kantoor der Registratie te Tilburg.

Op Zaturdag, den 15den December 1860, des voormiddags ten 11 ure, te Tilburg, in de herberg van van Roessel, ten overstaan van den Notaris Verschuere, aldaar,

DE TOLLEN:

Op den Weg van Tilburg naar Turnhout tot de Belgische grenzen.
a. De Tol n°. 1, te Goirle;
b. " " " 2, te idem.

Kantoor der Domeinen te 's Bosch.

Op Maandag den 17den December 1860, des voormiddags ten 11 ure, te 's Hertogenbosch, in het Brabantsche Koffijhuis, bewoond bij Eu. Cordens, ten overstaan van den Notaris Johannes de Bergh, gevestigd aldaar,

DE TOLLEN:

1°. Op den Grooten Weg der 1ste Klasse n°. 8:

a. De Tol n°. 3, aan de Maasdijksche Brug onder Tilburg, met Woonhuis en Tuin;
b. » » » 4, bewesten Tilburg, met Woonhuis en Tuin;
c. » » » 5, beoosten Tilburg, met Woonhuis en Tuin;
d. » » » 6, onder Udenhout, ter plaatse genaamd Kreitenheide, met Woonhuis en Tuin;
e. » » » 7, onder Helvoirt, met Woonhuis en Tuin;
f. » » » 8, onder Vugt, met Woonhuis en Tuin;
g. » » » 9, aan het uiteinde van Hinthem, Gemeente Rosmalen;
h. » » » 10, onder Nuland, ter plaatse genaamd Puttershoek, met Woonhuis en Tuin;
i. » » » 11, op de scheiding der Gemeenten Geffen en Heesch, met Woonhuis en Tuin;
k. » » » 12, onder Heesch, met Woonhuis en Tuin;
l. » » » 13, onder Schayk, ter plaatse genaamd Schaykschen hoek, met Woonhuis en Tuin;
m. » » » 14, onder Velp, met Woonhuis en Tuin.

2°. Op den Grooten Weg der 1ste Klasse n°. 3. (gedeelte van het Veer te Sleeuwijk tot de Rivier het Oude Maasje):

a. De Tol n°. 1, aan den Uppelschen dijk onder Sleeuwijk, met Woonhuis en Tuin;
b. » » » 2, aan den Nieuwendijk onder Dussen, met Woonhuis en Tuin.

3°. Op den Grooten Weg der 2de Klasse n°. 4 (van 's Hertogenbosch naar Bommel);

De Tol n°. 6 (zonder Tolhuis).

Kantoor der Registratie te Helmond.

Op Woensdag, den 19den December 1860, des voormiddags ten 11 ure, te Helmond, in het Logement van van Oppen, ten overstaan van den Notaris van Bocholt, aldaar,

DE TOLLEN:

Op den Weg van Eindhoven naar Weert.

a. De Tol n°. 1, te Tongelre;
b. » » » 2, te Heeze;
c. » » » 3, te Heeze;
d. » » » 4, te Leende;
e. » » » 5, te Maasheeze.

C. In het Arrondissement Eindhoven.

Kantoor der Registratie te Eindhoven.

Op Dingsdag, den 18den December 1860, des voormiddags ten 11 ure, te Eindhoven, in het Haagsche Koffijhuis, bewoond bij Petrus van de Ven, ten overstaan van den Notaris Jonckbloet, gevestigd aldaar,

DE TOLLEN:

Op den Grooten Weg der 1ste Klasse n°. 10.

a. De Tol n°. 1, te Acht onder Woensel, met Huis en Stal aan elkander gebouwd, benevens Stal, Bouwland, Tuin en Heide, te zamen groot 6, 94, 90 Bunders;
b. » » » 2, te Woensel, met Huis, Stal en Schuur, Tuin, Bouwland, Weiland en Heide, te zamen groot 8, 79, 80 Bunders;
c. Het Weg-, Straat- en Bruggegeld van de Uitgangen van Eindhoven, Woensel en Stratum;
d. De Tol n°. 3, te Stratum, en het gebruik van een Tuin, groot 6, 50 Roeden;
e. » » » 4, te Waalre, met Woonhuis, Schuur, Bouwland of Tuin en Heide, te zamen groot één Bunder;
f. » » » 5, te Valkenswaard;
g. » » » 6, te Borkel, met Huis, Bakhuis en Erf, Moestuin, Bouwland, Weiland en Heide, te zamen groot 8, 18, 70 Bunders; en
h. » » » 7, te Bergeyk, met Huis, Erf, Tuin, Weiland en Bouwland, te zamen groot 6, 45, 70 Bunders.

NB. Daar, waar zich langs de Groote Wegen uitgegraven Rijksgronden bevinden, welke buiten pacht of niet in bezit van den aannemer van het onderhoud des wegs, echter voor verpachting vatbaar zijn, zullen deze gelijk met den tol, waarbij zij het naast zijn gelegen, worden verpacht.

De Voorwaarden zullen 14 dagen vóór de Verpachtingen ter lezing liggen in het Locaal van het Provinciaal Gouvernement van Noordbrabant, ten Kantoren van de Notarissen hierboven vermeld, mitsgaders ter plaatsen en woningen, alwaar de Verpachtingen zullen worden gehouden, terwijl nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Directeur der Registratie en Domeinen te Breda, van de Ontvangers der Domeinen te 's Hertogenbosch en Breda, en van die der Registratie en Domeinen te Eindhoven, Oudenbosch, Bergen op Zoom, Tilburg en Helmond.

Breda, den 24sten November 1860.

De Directeur der Registratie en Domeinen in de Provincie Noordbrabant,
P. L. A. COLLARD.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Inspecteur in de tweede Inspectie van Fortificatien, of bij zijne afwezigheid de Kapitein-Ingenieur Keiser, in commissie in de stelling bij Heusden, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog in het openbaar Aanbesteden:

het maken van een Verdedigingswerk bij de Hedikhuizensche Sassluis.

Deze Aanbesteding zal geschieden op Woensdag den 5den December 1860, des morgens ten elf ure, in het Logement het Wapen van Amsterdam, bij de Wijksche poort te Heusden, alwaar van 28sten November 1860 het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den vermelden Kapitein-Ingenieur, die op den 4den December 1860, des voormiddags ten elf ure aanwijzing zal doen op de plaats.

Gedrukte Bestekken zullen van den 28sten November 1860, te Heusden bij den heer O. Hogerzeyl op de Markt, voorwaardelijk verkrijgbaar zijn.

AANBESTEDING.

Door de centrale directie van Walcheren zal, onder hare nadere goedkeuring, op Donderdag den 6den December aanstaande, des middags ten 12 ure, aan haar locaal in de Abdij te Middelburg; *bij enkele inschrijving* in het openbaar in één perceel worden aanbesteed het leveren van het volgende *Eikenhout*, binnen scheepsboord, tegen het zuideinde van den Westkapelschen zeedijk, te weten:

20 palen, elk lang 11.00 el;
55 » » » 11.50 »
13 » » » 12.00 »
2 » » » 12.50 »

te zamen 90 palen van rondhout, zwaar op het midden der lengte 1.25 el omtrek.

185 el lengte voor gordingen, in stukken niet korter dan 7 el;
6 kespen, elk lang 7.20 el;
5 » » » 7.80 »
12 stukken voor kruisen, elk lang 3.50 el; en

NB. 57 el lengte, in stukken van 80 duim of het meervoud van dien, makende te zamen 366 el lengte beslagen hout, zwaar over de geheele lengte 28 en 30 duim.

192 stuks rijhout, elk lang 2.25 el, zwaar 7 en 15 duim; benevens 80 el lengte, dito zwaar 7 en 8 duim, makende te zamen 512 el lengte bezaagd hout.

De voorwaarden, waarop deze aanbesteding geschieden zal, liggen ter lezing op de gewone plaatsen waarop de bestekken der waterstaatswerken ter inzage worden gelegd, en zijn op franco aanvraag gratis te bekomen bij de directie voornoemd, terwijl nadere inlichtingen kunnen verkregen worden bij den president der directie.

Middelburg, 1 November 1860.

De centrale directie voornoemd,
A. CALAND, *President.*
J. P. VAN VISVLIET, *Griffier.*

NB. De vorige bekendmaking verbeterd.

NEDERLANDSCHE BANK.

Opgaven naar aanleiding van het Koninklijk besluit van den 9den Junij 1852 (Staatsblad *n°.* 124).

Omloopende Bankbiljetten	f 103,139,320.00	Munt en Muntmateriaal . . .	f 109,645,061.41½
Saldo's van Rekeningen-courant . .	34,415,645.02		

Amsterdam, 30 November 1860.

De Directie der Nederlandsche Bank,
H. CROOCKEWIT, *President.*
W. C. MEES, *Secretaris.*

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

⁂ Bij Brieven van Meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad verleend den 2den November 1860, goedgekeurd bij 's Konings besluit dd. 15 November 1860, n°. 55, zijn aan den Heer *Jan Hoogwerff*, Zoon van wijlen *Adriaan Hoogwerff* en van wijlen *Jacoba Johanna Mulder*, gegeven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

C. J. FRANÇOIS,
Procureur bij den Hoogen Raad.

⁂ Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank van 's Hertogenbosch, van 28 November 1860, is *Adrianus van Ros*, wonende te Schaik, uit hoofde van onnoozelheid gesteld onder Curatele.

Mr. JAN SASSEN, *Procureur.*

⁂ Bij Acte, den 21sten November 1860 voor den Notaris *S. van Dorsser*, te Dordrecht, verleden, en bij uittreksel op heden overgeschreven ter Griffie van de Arrondissements-regtbank te Dordrecht, is tusschen de heeren *Cornelis van Epenhuysen*, Zoutzieder, en *Adriaan Cornelis van Epenhuysen*, zonder beroep, beiden wonende te Zwijndrecht, aangegaan eene Vennootschap tot het voortzetten van de Zoutziederij en den Handel in Zout, door den eersten alleen onder de Firma van *C. en A. van Epenhuysen* gedreven, en zulks onder dezelfde Firma, welke gevestigd blijft te Zwijndrecht, voor een tijdvak, beginnende den eersten Januarij 1800 een en zestig, en zullende eindigen met het overlijden van den Vennoot *Cornelis van Epenhuysen*. Beide de Vennooten hebben de handteekening der Firma; doch het aan- en verkoopen van onroerende goederen, het aangaan van borgtogten, het opnemen van gelden en het bezwaren van onroerende goederen, zal niet kunnen geschieden dan onder beider bijzondere handteekening.

Zwijndrecht, den 29sten November 1860.

⁂ Ter voldoening aan Art. 486 van het Burgerlijk Wetboek, wordt bekend gemaakt dat, ingevolge behoorlijk geregistreerd Proces-verbaal van den 24sten November 1860, door den Edel Achtbaren Heer Kantonregter te Alkmaar, aan den minderjarigen *Willem Schoehuis*, zich schrijvende *Willem Schoehuys* Janszoon, Bloemkweekersleerling, tijdelijk verblijf houdende te Uitgeest, doch regtens gedomicilieerd te Broek op Langedijk, is verleend Handligting, en hem mitsdien de regten van meerderjarigheid toegekend met opzigt tot de geheele ontvangst en uitgave van, en de beschikking over zijne inkomsten, het sluiten van verhuringen, het bebouwen zijner landerijen, het uitoefenen van het beroep van Bloemkweeker en het drijven van alle Nering en Handel, tot die Bloemkweekerij betrekking hebbende.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN.

Voor den ondergeteekende, mr. Jan de Bas Janszoon, notaris, residerende te 's Gravenhage, en in tegenwoordigheid der na te noemen getuigen, zijn verschenen:

de heeren Herbertus Hendrikus van Dam, assuradeur, wonende te Rotterdam;

François Marie Schmolck, notaris en lid van den gemeenteraad van 's Gravenhage, wonende te 's Gravenhage;

mr. Adam Schadee, wethouder der gemeente Rotterdam, wonende aldaar;

jhr. mr. Nicolaas de Gijselaar Engelbertszoon, griffier bij den Hoogen Raad der Nederlanden, wonende te 's Gravenhage; en

mr. Dionysius van de Wijnpersse, advocaat en plaatsvervangend kantonregter te 's Gravenhage, mede wonende te 's Gravenhage,

in hoedanigheid als zijnde de eerstgenoemde comparant, directeur, en de overige comparanten met den heer Cornelis Isaac Thooft, koopman, wonende te Rotterdam, thans afwezig, doch voor wien zij ten deze mede, voor zooveel noodig, als mondeling gemagtigden optreden, commissarissen der na te melden naamlooze vennootschap.

Welke comparanten, allen aan den ondergeteekenden notaris bekend, te kennen gaven:

Dat bij acte, op den twee en twintigsten December achttien honderd vijf en dertig voor den notaris François Marie Schmolck in tegenwoordigheid van getuigen te 's Gravenhage verleden, behoorlijk geregistreerd, en goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den derden Januarij achttien honderd zes en dertig (*Staatsblad* nummero 1), aldaar ter stede is opgerigt eene naamlooze vennootschap tot verzekering tegen brandschade en zeegevaar, onder de benaming van: „*De 's Gravenhaagsche Maatschappij ter verzekering tegen brand en zeegevaar*", en zulks voor den tijd van vijf en twintig jaren, aangevangen met den voormelden dag der Koninklijke goedkeuring en alzoo zullende eindigen met den derden Januarij achttien honderd een en zestig.

Dat het kapitaal dier vennootschap, volgens artikel vijf der gemelde acte, is bepaald op één millioen gulden en gesplitst in twee honderd aandeelen, ieder van vijf duizend gulden, tot welker eigendom op het tegenwoordig oogenblik geregtigd zijn:

Zijne Majesteit Willem de Derde, Koning der Nederlanden, Zijne Koninklijke Hoogheid Willem Frederik Hendrik Prins der Nederlanden, Hare Koninklijke Hoogheid Wilhelmina Maria Sophia Louisa Erfgroot-Hertogin van Saksen-Weimar, te zamen voor vier aandeelen;

Zijne Koninklijke Hoogheid Willem Frederik Karel Prins der Nederlanden en zoo voorts, voor twee aandeelen;

Hare Koninklijke Hoogheid Wilhelmina Frederika Louisa Charlotta Marianne Prinses der Nederlanden voor twee aandeelen;

Herbertus Hendrikus van Dam voor acht aandeelen;

Willem Moens voor een aandeel;

François Marie Schmolck voor vijf aandeelen;

mr. Sibout Schmolck voor vijf aandeelen;

mr. Johan Willem de Bruyn van Melis- en Mariekerke voor vier aandeelen;

Hendrik Abraham Klinkhamer voor twee aandeelen;

mr. Lambertus Pieter op den Hooff voor een aandeel;

Hermanus Lambertus Troost voor een aandeel;

Anna Maria van Eeden, weduwe van Jan Hermanus Godelief Scharp, voor een aandeel;

Anna Gratia Asser, weduwe van mr. Lodewijk Asser, voor een aandeel;

Rose Louise Henriette Asser voor een aandeel;

jhr. Willem Jan Cornelis ridder Huyssen van Kattendyke voor twee aandeelen;

Anna Helena Wassenbergh, weduwe van Jacques François Mirandolle, voor twee aandeelen;

Julie Wolff, weduwe van Salom Zurkaan, voor vijf aandeelen;

Emmerentia Viruly, weduwe van Adrianus van de Watering, thans echtgenoot van Adrianus Carel van Ogten, voor drie aandeelen;

Anna Rutheria Johanna Cornelia Boeije, echtgenoot van mr. Willem Frederik George Lodewijk François, voor een aandeel;

mr. Cornelis Hendrik Boudewijn Boot voor een aandeel;

Marie Viruly voor drie aandeelen;

mr. Adam Schadee voor vijf aandeelen;

jhr. mr. Nicolaas de Gijselaar Engelbertszoon voor twee aandeelen;

Alida Engelina de Gijselaar, echtgenoot van jhr. mr. Willem Maurits de Brauw, voor twee aandeelen;

August Eduard Roest van Limburg voor een aandeel;

mr. Adrianus Bakker voor een aandeel;

Jan Martinus Beijerman voor een aandeel;

Arnaudina Cornelia van Dam voor drie aandeelen;

Christiaan Corneille Dutilh voor een aandeel;

Barend Erkelens voor een aandeel;

Bartholomeus Kruyff voor een aandeel;

Willem Kley voor twee aandeelen;

Jacob Moll van Charante voor twee aandeelen;

Maria Moll, weduwe van Gabriel van Charante, voor twee aandeelen;

Adrianus Arnoldus Nieuwkamp voor vier aandeelen;

mr. Abraham Siewertsz van Reesema voor een aandeel;

Sophia Elisabeth Scheltus, weduwe van Abraham Siewertsz van Reesema, voor een aandeel;

Gerrit Elink Schuurman voor een aandeel;

Jan Rueb voor een aandeel;

Jacoba Cornelia Beelaerts van Blokland, echtgenoot van mr. Joan Lodewijk Gerhard Gregory, voor een aandeel;

Cornelis Isaac Thooft voor twee aandeelen;

mr. Dionysius van de Wijnpersse voor een aandeel;

Frederik Wilhelm Fabius voor een aandeel;

mr. Gerhard Jan Fabius voor een aandeel;

Petrus Isaäcus de Fremery Cz. voor een aandeel;

Johannes Andreas de Fremery voor twee aandeelen;

jhr. mr. Joseph Lodewijk Hendrik Alfred baron Gericke van Herwijnen voor een aandeel;

Francisca Wilhelmina Jacobina Gericke voor een aandeel;

mr. Antonie Paulus Weggeman Guldemont voor een aandeel;

Jacobus Georgius van der Kloot voor een aandeel;

Pieter Hendrik van Overzee voor een aandeel;

Elisabeth Catharina Roosendaal voor een aandeel;

Anna Willink, echtgenoot van jhr. Jacob Gerrit Willem baron van Utenhove, voor een aandeel;

Petrus Henricus Jacobus Wellenbergh voor een aandeel;

Adriaan Maarten van der Willigen voor een aandeel;

Hendrik van Oordt voor een aandeel;

Jacoba Johanna Glavimans, weduwe van den heer C. J. Glavimans, voor een aandeel;

mr. François Laurent Certon voor een aandeel;

Johannes Blancke voor twee aandeelen;

Martin Bouvier voor vier aandeelen;

mr. Henri Abraham Abigail Certon voor een aandeel;

Siegach Bartholomeus Criellaert voor een aandeel;

mr. Petrus Isaäcus de Fremery voor twee aandeelen;

Johanna Huberta Hoijer, echtgenoot van Sierk Faber Huys, als eigenares, onder vruchtgebruik van mr. Hendrikus Theodorus Hoijer, voor een aandeel;

jhr. Theodorus baron van Heemstra voor vijf aandeelen;

Johanna Ferdinanda Becker, echtgenoot van Fredrik de Neufville, voor een aandeel;

mr. Adriaan Sénrurier voor een aandeel;

Hendrik Rudolph Trip voor een aandeel;

Arnoud Cornelis van Dam voor een aandeel;

Johannes Willem van den Bergh voor een aandeel;

Cornelia Willink, echtgenoot van mr. Jan Pieter van Wickevoort Crommelin, voor een aandeel;

Anna Elisabeth van Dam, echtgenoot van C. D. L. Hanegraaff, voor drie aandeelen;

Anna Christoffelina Jacoba van Dam, weduwe van K. E. Besier, voor twee aandeelen;

Magteldis Magdalenas van Dam voor een aandeel;

Willem Arnoud Cornelis van Dam voor een aandeel;

Jan Hendrik van Dam voor een aandeel;

François Frederik van der Elst voor een aandeel;

Gerrit Cloos Pz. voor een aandeel;

jhr. mr. Willem Theodore Gevers Deynoot voor twee aandeelen;

jhr. Theodore Lambert Gevers Deynoot voor een aandeel;

jhr. mr. Dirk Rudolph Gevers Deynoot voor twee aandeelen;

jhr. Adriaan Willem Anne Gevers Deynoot voor twee aandeelen;

Johan Carel van der Kemp voor een aandeel;

Johanna Hendrika Barendina Arrenberg voor een aandeel;

Jacob van Charante voor een aandeel;

Paulus van Geer voor een aandeel;

Anne Glazener voor een aandeel;

Cornelis Hanegraaff voor een aandeel;

Rudolph Mees en Zonen voor twee aandeelen;

Johann Abraham Nottebohm voor vier aandeelen;

Anna Josina Hubert, weduwe van M. W. Reepmaker, voor een aandeel;

Jan Pieter van Hoey Smith van Engelen voor een aandeel;

Johanna Henderina Petronella van Daalen, huisvrouw van Jan Tersteeg voor een aandeel;

Jacob Johannes van der Willigen voor een aandeel;

Cornelis Wijt voor een aandeel;

jhr. mr. Hendrik Johan Caan voor een aandeel;

jhr. Johannes Mock voor twee aandeelen;

Gerard Jacobus Schearleer voor vier aandeelen;

Johan Jacob Pathe voor vier aandeelen;

Elias Canneman voor drie aandeelen;

Johannes Christiaan Brandt voor twee aandeelen;

Adriana Johanna de Moll van Otterloo, echtgenoot van Chretien Jean Gerard de Booy voor een aandeel;

Henriette van der Haak, echtgenoot van Johan de Crane voor een aandeel;

Johannes Lehman de Lehnsfeldt voor drie aandeelen;

Jacques Arnaud Besier voor een aandeel;

Joanna Gertrudis Sophia van der Kun, weduwe van der Horst, voor een aandeel;

Petronella Antonia Donker Curtius, echtgenoot van den heer Willem Nierstrasz van Tienhoven, voor een aandeel;

Hermanus Blom voor twee aandeelen;

Johannes Casparus Veltcamp Helbach voor een aandeel;

mr. Johan Hendrik Willem Swellengrebel voor een aandeel;

jhr. mr. Willem Joannes Junius van Hemert voor een aandeel;

Daniel Sirtius Campen voor een aandeel;

vrouwe Wilhelmina Josepha Bergman, geboren Berhard, voor een aandeel;

jhr. mr. Floris Daniel François de Mey van Alkemade voor een aandeel;

Johannes Christiaan Hendrik Lups voor een aandeel;

Aleida Johanna van Westervelt, douairière van Samuel Johannes baron Sandberg van den Essenburg, voor twee aandeelen; en

Anna Maria Agatha Wellenbergh voor een aandeel.

(*Het vervolg hierna.*)

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

ZATURDAG 1 DECEMBER 1860.

Amsterdam.

	pCt.			
NEDERL. Werkelijke Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$62\frac{3}{8}$	—	—
Dito dito	3	$75\frac{1}{4}$	—	—
Dito dito	4	$97\frac{13}{16}$	$97\frac{7}{8}$	—
Handel-maatschappij		—	—	—
SPANJE	$1\frac{1}{4}$	$40\frac{1}{4}$	$40\frac{1}{2}$	$40\frac{1}{2}$
Binnenlandsche	3	$47\frac{7}{16}$	$47\frac{3}{4}$	$47\frac{3}{4}$
PORTUGAL, oude	3	$45\frac{1}{4}$	$45\frac{7}{16}$	$45\frac{5}{16}$
RUSLAND, oude	5	$101\frac{7}{8}$	—	—
Nieuwe	5	$101\frac{1}{2}$	—	—
Hope	4	—	—	—
Stieglits	4	—	—	—
Dito, 5de serie	5	—	—	—
Dito, 6de serie	5	$95\frac{7}{8}$	$96\frac{1}{16}$	$95\frac{7}{8}$
Leening 1860	$4\frac{1}{2}$	$89\frac{3}{4}$	—	—
OOSTENRIJK, Metalliek	5	$44\frac{1}{4}$	$44\frac{1}{8}$	$44\frac{1}{8}$
Dito	$2\frac{1}{2}$	$23\frac{15}{16}$	$24\frac{1}{16}$	—
Zilveren	5	$65\frac{1}{2}$	$65\frac{3}{8}$	—
Nationalen	5	$51\frac{3}{8}$	$51\frac{5}{8}$	$51\frac{3}{8}$

LONDEN, Consols.	$93\frac{5}{8}$	ANTWERPEN, Metalliek.	$54\frac{1}{2}$
Spanje	—	Spanje	—
PARIJS, Fr. rente	70.35	WEENEN, Metalliek.	65.10
Spanje	47	Wissel Londen.	133.60

P R IJ S - C O U R A N T,

opgemaakt en uitgegeven den 26sten November 1860.

op last van Zijne Excellentie den Heer Minister van Finantien, door de beëedigde Makelaars G. A. van der Voort, A. Craandijk, P. J. A. Sundorff, T. J. R. Westerwoudt, P. E. H. Praetorius, J. H. Roelofsz, D. Reul Koopman, G. van der Weyden Jr. en C. H. Weetjen, ter voldoening aan het bepaalde bij art. 23, lit. D, der wet van den 13den Mei 1859 (*Staatsblad* n°. 36), tot regeling der waarde van de zaken onder n°. 1 van art. 1 dier wet omschreven, behoorende tot nalatenschappen waarvan het regt van successie en van overgang verschuldigd is.

NB. Van de Effecten, achter welke in de kolom van den interest niets ingevuld is, wordt op de memorie van aangeving geen interest gebragt, aangezien de te goed zijnde dividenden onder de getaxeerde waarde begrepen zijn, uitgezonderd de actien der *Nederlandsche Bank* en de aandeelen in de *Nederlandsche Handelmaatschappij*, waarbij, ofschoon onbepaalde dividenden gevende, in den handel *eene rente* berekend wordt.

VERSCHILLENDE SOORTEN DER EFFECTEN.	INT. PCT.	WAARDE.
BINNENLANDSCHE EFFECTEN.		
Inschrijving en Certificaten Werkelijke Schuld	2 1/2	62 3/4 pCt.
Dito en dito	3	75 1/4 »
Dito en dito	4	97 3/4 »
Obligatien, ten laste der Oost-Indische bezittingen	4	95 1/4 »
Schuldbek. Amort. Syndicaat	3 1/2	93 »
STAD AMSTERDAM.		
Schuldbekentenissen 1829	5	103 1/4 »
Losrenten 1845 en 1856	4	99 »
STAD MIDDELBURG.		
Obligat. genegotieerd à 3 pCt.	1/2	9 1/2 »
PARTICULIERE BINNENLANDSCHE NEGOTIATIEN.		
Actien in de Nederl. Bank (rente 4 pCt. sedert 1°. April 1860)	....	174 »
Aandeelen in de Nederlandsche Handelmaatschappij (rente 4 1/2 pCt. sedert 1 Julij 1860)	....	129 »
Dito, Amsterd. Entrepôt-Dok	4 1/2	101 »
Aandeelen, Hollands. IJzeren Spoorwegmaatschappij	....	78 »
Leening, dito A°. 1844, 1847 en 1860	4 1/2	99 1/2 »
Obligatien, Nederlands. Rhijn-Spoorwegmaats. A°. 1838.	4 1/2	100 1/2 »
Aandeelen in de Assur.-Comp. te Amsterd., Direct. *H. van den Broeke* en *B. J. Momma*	....	362 »
Aandeelen in de Nederl. Assur.-Compagnie te Amsterdam, Direct. *J. Spengler* en *H. F. de Waal*	....	180 »
Aandeelen in de Brand-Maatsch. te Amst., Direct. *C. M. P. ten Sande* en *Jan Jarman*	....	215 »
Aandeelen in de Amsterd. Brand-Assurr.-Comp., Direct. *Ed. Croese* en *C. A. Hekmam*	....	240 »
Aandeelen in de Amsterd. Brand-Societeit, Direct. *L. H. Lankhorst* en *A Ravesteyn*	....	142 »
Aandeelen in de Holl. Brand- en Levensverz. Societeit, Dir. *J. Zuyderhoff* en *T. Zuyderhoff* Jz.	....	148 »
Aandeelen in de Amsterd. Zee- en Brand.-Assurrantie-Maatschappij, Directeur *A. C. Bouman*	....	186 »
Aandeelen in de Brandgevaar-Maats., Dir. *J. H. Lugt* en *H. Salm*	....	137 »
Aandeelen in de Brand-Assurrantie-Maats., Direct. *J. T. van Bosse*	....	151 »
Aandeelen in de Holl. Societ. van Levensv.-Direct. *P. Langerhuizen*	4	230 »
BUITENLANDSCHE EFFECTEN.		
ENGELAND. *Het divid. vervalt.*		
Actien in de O.-I. Compagnie, Januarij en Julij	....	224 »
Dito, in de Bank, April en Oct.	....	233 »
Gereduceerde 3 pCt. Annuiteiten, April en October	....	91 3/4 »
Geconsolideerde 3 pCt. dito, Januarij en Julij	....	93 1/2 »
(Het L. st. te rekenen à f 11.65).		
RUSLAND.		
Obligatien bij *Hope* en *Comp.* neg. 1798 en 1816	5	102 »
Dito bij dito 1828 en 1829	5	101 1/4 »
1) Inschrijving op het Grootb. in assignaten	6	57 »
1) Certificaten van dito, diverse admin.-kantoren te Amsterd.	6	57 1/4 »
2) Inschrijvingen en certific. in zilver	6	103 »
2) Idem 3de en 4de serie A°. 1831 en 1833	5	85 1/4 »
2) Certificaten, administratie Hamburg A°. 1820	5	87 »
2) Certific. admin. Amsterdam.	5	86 pCt.
2) Oblig., te Lond. neg A°. 1822	5	94 1/4 »
3) Dito » dito » » 1850	4 1/2	90 3/4 »
3) Dito » dito » » 1859	3	61 »
2) Inschrijving en certificaten bij *Hope & C°., c. s.*	4	76 3/4 »
2) Dito en origin. bewijzen van inschrijving van de 2de, 3de, 4de en 5de Leening	4	76 3/4 »
2) Dito en dito 5de serie A°. 1854	5	87 »
2) Dito 6de serie » 1855	5	96 »
Aandeelen in de groote maatschappij der Russische spoorwegen à 125 Z. R. of f 236.	....	f 207.00
2) Russ. spoorweg oblig. 1858	4 1/2	80 pCt.
3) Obl. Neg. 1860, bij *Hope & C°.*	4 1/2	89 3/4 »
POLEN.		
2) Schatkist-Oblig., Neg. 1841	4	78 1/4 »
Aandeelen Neg. 1835 à Flor. 500 à 4 pCt.	....	f 164.50
OOSTENRIJK.		
Obligatien op de Weener Bank, genegotieerd bij *Goll* en *Comp.*	5	54 pCt.
Dito, idem idem	4 1/2	45 »
Dito, idem idem	4	44 1/2 »
4) Dito, supplem. letter G.	4	44 »
4) Certificaten van originele Weener Stads-Bank-Obligat. bij *Goll* en *C°.*	2 1/2	38 »
4) Oblig. Weener Met., div. dat.	5	45 »
4) Dito idem idem	4 1/2	39 »
4) Dito idem idem	4	34 »
4) Dito idem idem	3	27 1/2 »
4) Dito idem idem	2 1/2	24 »
4) Dito idem idem	1	9 »
4) Dito rente, betaalb. te Amsterdam in zilver 1849, 1851, 1854	5	66 1/4 »
4) Dito Nationale betaalbaar te Weenen in specie	5	52 1/4 »
Aandeelen in de Oostenrijksche Nationale Bank te Weenen à C. M. fl. 1000.	3	f 638.00
Dito Neg. 1839, 30 Mill. groot C. M. fl. 250	....	» 275.00
Dito Neg. 1854, 50 Mill. groot C. M. fl. 250, à 4 pCt	....	» 202.00
Dito Neg. 1860, 200 Mill. groot O. W. fl. 500, à 5 pCt	....	» 380.00
Fransch-Oostenr. spoorw. obl. bij *Hope & C°.* à frs. 500	....	» 120.00
FRANKRIJK.		
5) Inschrijving en certificaten.	4 1/2	87 1/2 pCt.
5) Dito en dito.	3	64 »
Certificaten van actien in de Fransche Bank	....	f 1340.00
BELGIE.		
6) Obligatien, Negotiatie 1838.	3	68 3/4 pCt.
6) Dito. 1836.	4	87 1/4 »
5) Inschrijving en certificaten.	2 1/2	52 1/4 »
5) Obligatien	4 1/2	90 1/4 »
PRUISSEN.		
7) Obligatie Neg. 1850, 1851, 1854 en 1856.	4 1/2	98 1/4 »
7) Idem 1859.	5	103 1/2 »
Aandeelen A°. 1854 à Th. 100 Intr. à 3 1/2 pCt., losbaar met premie	....	f 209.00
7) Idem in de Pruissische Bank.	4 1/2	125 pCt.
SPANJE.		
8) Oblig., A°. 1841, te London.	3	48 1/4 »
9) Oblig. Binnenl. Schuld	3	47 1/2 »
9) Oblig. Buitenl. uitgestelde Schuld 3 pCt. thans	1 3/4	40 1/4 »
9) Oblig. Amort. Schuld, 2de kl.	....	24 1/4 »
PORTUGAL.		
3) Oblig., A°. 1853, 100 L. st.	3	46 »
3) Dito, » 1856, 1857 en 1859, 100 L. st.	3	44 1/2 »
3) Dito, uitgest. Schuld (1863 3 pCt.)	....	85 1/4 »
10) Dito Binnenl. Schuld.	3	43 1/2 »
PAUSELIJKE STAAT.		
5) Oblig., genegot. te Parijs	5	71 pCt.
11) Certificaten bij *J. van Beeck Vollenhoven, c. s.*	5	67 »
SARDINIE.		
3) Obligatien te Londen, 1851.	5	78 »
NAPELS.		
12) Cert. van 5 pCt. Geconsol. Schuld, bij *Bahaison en Bouwer.*	5	83 »
DENEMARKEN.		
Obligatien op de Tollen, Kroon- en Leen- en Wisselbank.	4	95 »
Dito, idem	3	88 »
3) Dito, genegot. te Lond. 1825.	3	81 1/2 »
3) Dito, dito 1850	5	97 1/2
AMERIKA.		
3) Oblig. van de Citizens-Bank in Louisiana, A°. 1836 en 1837	5	102 »
3) Obligatien van de Bank te Philadelpia bij *Rothschild*	....	79 »
Aandeelen van Amerikaansche Fondsen bij *Hope & C°.*, lit. A.	....	f 1000.00
Dito, dito lit. B.	....	» 1020.00
13) Certificaten ten laste der Vereen. Staten, bij *Hope & C.* Losbaar na 1867 en 1868	6	102 1/2 pCt.
13) Dito, ten laste van Pensylvania bij idem, Losb. na 1862.	5	89
13) Obligatien, Illinois Centraal Spoorweg-Maatschappij	7	89 »
MEXICO.		
3) Obligatien, te Londen	3	20 *a*) »
BRAZILIE.		
3) Obligat. genegot. te London bij *Rothschild* 1824, L. st. 100.	5	96 1/4 »
3) Dito, idem 1824, L. st. 200.	5	96 »
3) Dito, dito bij *J. L. Goldsmid* 1843, L. st. 100 en 200	5	95 1/2 »
3) Dito, dito bij *Samuel en Philips* 1839, L. st. 100 en 200.	5	95 1/2 »
3) Dito, dito bij *Rothschild*, 1852, 1858 en 1860	4 1/2	85 »
ECUADOR.		
3) Obligatien, te London 1855.	1	12 *b*) »
VENEZUELA.		
3) Obligatien te London.	3	20 *c*) »
3) Idem	1 1/2	10 1/2 *d*) »
NIEUW-GRANADA.		
3) Oblig. te London 6 pCt., thans	4	13 1/2 *e*) »
3) Uitgestelde Schuld	....	5 7/8 »
PERU.		
3) Obligatien, geneg. te London	4 1/2	91 »

WISSELKOERSEN
te Amsterdam.

Parijs . .	Kort	f 55.87 1/2	per 40 Kr. van 3 francs.
Hamburg	»	35.25	» 40 Mark banco.
Weenen .	6/w.	83.50	» Fl. 100 Oostenr. Währ.
Lissabon.	3/m.	41.12 1/2	» 40 Crusados.
Napels. .	2/m.	77.50	» 40 Duc. di reg. of 176 L
London .	Kort	11.75	» L. st.
St. Peter.	3/m.	1.70	» 1 Zilveren Roebel.
Madrid .	3/m.	2.39	» Piast. van 20 Réal. de V.

1. De Roebel	te rekenen à f	1.00
2. De Roebel	» » »	2.00
3. Het L. st.	» » »	12.00
4. De Weener Gulden	» » »	1.25
5. De Franc	» » »	0.50
6. De Franc	» » »	0.47 1/4
7. De Thaler	» » »	1.80
8. De 85 L. st.	» » »	1000.00
9. De Piaster	» » »	2.50
10. De 1000/Mill. Reis	» » »	2700.00
11. De Scudi	» » »	2.50
12. De Lire	» » »	0.50
13. De Dollar.	» » »	2.50

Amsterdam, dato als boven.

a) Onder den koopprijs begrepen 13 achterstallige coupons. *b*) Idem 2 coupons. *c* Idem 1 coupon. *d*) Idem 1 coupon. *e*) Idem 14 coupons.

VERBETERING. In de Prijs-courant van 19 November 1860, is onder » Particuliere Binnenlandsche Negotiatien", de waarde der Aandeelen in de Nederlandsche Handelmaatschappij gesteld op 129 1/8 per cent, lees: **129** 1/2 per cent.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.